

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Generale antipharmacum ex Beza contra omnes supra memoratas Lutheri
& aliorum coniugales labes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

fit in contractu matrimonij, sed vsus duntaxat personam ipsam non egrediens, ideoque coniuges ius quod alter in alterum habet transferre nullo modo possunt.

Breuius & rectius dixisset Beza, hoc fieri non posse, quod matrimonium consummatum, quoad vinculum, non nisi per mortem dissoluatur. Hæc est vnica huius matrimonij dissoluendi ratio.

Generale antipharmacum ex Beza contra omnes supra memoratas Lutheri & aliorum coniugales lases.

*Epist. 10. quest.
1. p. 215.
Matth. 19.*

ITA ergo Beza, respondens ad quæstionem, an propter lepram fieri possit diuortium viri & vxoris. *Profitemur nos nullas alias iusti diuortij causas agnoscere, quam quæ sunt verbo Dei expressæ. (At nullæ expressæ sunt, quibus indicetur, matrimonium consummatum, quoad vinculum, solui posse, viuente vtroque coniuge) stat enim illud Domini dictum: Quod Deus coniunxit, homo non separet. Homo autem tum separe videtur, cum absque Dei verbo diuortium concedit.*

Fundamenta verò, quibus contraria sententia nititur, planè sunt infirma, ut nobis quidem videtur. Nam, quod afferunt, Euangelio non tolli, sed stabiliri leges politicas, sic intelligendum esse constat, ut conscientia non ledatur. Liceat ergo Magistratibus de mere ciuilib. contractibus leges ferre: Matrimonium autem, partim politicum, partim diuinum esse dicimus illis verbis freti: quod Deus coniunxit. Id quod etiã ex eo manifestè liquet, quòd in aliis contractibus locus est dissolutioni ex sola contractentium voluntate: in matrimonio verò nunquam id iure licuit, sicut Dominus Pharisæis respondit, & honestas ipsa docet. Quorsum enim

enim alioqui Imperatores illi certas causas praescriberent, si sola contrahentium voluntas, ut in aliis contractibus sufficiebat? Et quod addunt nonnulli, mirum esse, eiusmodi leges latas ab Imperatoribus Christianis, non fuisse à piis Episcopis reprehensas, quàm sit infirmum, nemo non videt; cum alia multa non dissimilia possint recenseri, qua tamen ab Episcopis reprehensa fuisse non legimus, &c.

Non obstat etiam illud, quod nonnulli colligunt, nempe, si iure matrimonium dissolvitur; cum altera pars soluendo coniugali debito prorsus inepta deprehenditur: idem etiam ius merito statuendum videri, si post re ipsa impletum matrimonium, aliquid eiusmodi inciderit, quod illum matrimonij finem impediat: hoc nos verò ita esse pernegamus. Nec enim in priori illa specie matrimonium ullum proprie & re ipsa interuenit, sed tantum futuri matrimonij rata & peracta promissio: ac proinde, non dicitur matrimonium dissolui, sed pro nullo, siue pro non promisso haberi; quoniam quod promissum est, impleri re ipsa non possit. Quum autem vitium consummato iam matrimonio superuenit, tum demum plena dissolutione siue diuortio opus esset, in quo standum esse dicimus praescriptis Christi verbis; eum videlicet, qui extra fornicationis causam diuortium facit, & alteram uxorem ducit, adulterium committere.

Neque verò hic probare possumus discrimen illud inter sanabiles & insanabiles morbos: cum, quicumque sit morbus, planè sit crudele & inhumanum, partem diuinitus afflictam, & alterius consolatione ac subsidio egentem, diuortij etiam poena mulctare, nedum ut Christiana charitas, accedente praesertim coniugij vinculo, id ferre posse videatur. Quid si igitur, inquiet aliquis, parti illi afflictæ consulatur? Respondemus, quod antea probauimus, nempe matrimonij inter ceteros contractus hanc esse naturam ut non solum contrahentium voluntate, sed imprimis Dei ipsius interuentu & auctoritate sanciat: ac pro-

inde nisi de voluntate Dei constiterit (constat autem ex ipsius verbo) dirimi iure non possit.

Sed obiiciet rursus aliquis, ex insanabilis morbi superuenientis immisione, meritò posse colligi, hanc esse Dei voluntatem, ut eiusmodi matrimonium dirimatur, cui insanabile impedimentum obiicit: Nos vero respondemus, colligi quidem meritò posse, ex eiusmodi impedimento superueniente, non placere Deo, ut alter alterius corpore fruatur; velle autem matrimonium dirimi, non item. quoniam potius, si hæc fuisset eius voluntas, quo minus matrimonium ab initio consummaretur, impediuisset.

Itaque statuere debent, quibus hoc euenit, siue temporarium siue insanabile sit impedimentum, sese diuinitus ad continentiam vocari, quandiu impedimentum illud permanebit. Iam verò cum illud sit certissimum, fidelem esse Dominum, qui suos supra vires tentari non sinat, cui tandem dubium est, ei, quem Dominus ad continentiam sic vocet, continentia quoque donum promitti? Confugiat igitur ad Dominum potius, quam ad nouum matrimonium, sobrietati studeat, occasiones omnes deuitet, & certum aduersus vstionem remedium proculdubio impetrabit. Et si autem in proposita nobis questione non nihil est diuersum, propterea quòd videlicet elephantiasis non sit eorum morborum genere, qui matrimonij copulam necessario & simpliciter impediunt; tamen cum propter contagionem sana persona uti iure suo non possit, quin grauitè & multis modis in sese totamq; Rempublicam peccet, idem quod in aliis necessariis impedimentis statuendum esse arbitramur.

Hac Apostatis
& Apostaticis
cibus Bezaca-
nat.

Aliud